

**НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ДЕРЖАВНОЇ ПРИКОРДОННОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ
ІМЕНІ Б.ХМЕЛЬНИЦЬКОГО**

Кафедра психології, педагогіки та соціально-економічних дисциплін факультету забезпечення оперативно-службової діяльності

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ООК 21 «ПОЛІТИЧНА ПСИХОЛОГІЯ»
ОПП «Психологія»**

Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)
Галузь знань: 05 Соціальні та поведінкові науки
Спеціальність: 053 Психологія
Форма здобуття освіти: денна

АНОТАЦІЯ КУРСУ

Навчальна дисципліна «Політична психологія» є обов'язковою для професійної підготовки ОПП «Психологія». Вивчається протягом 8-го семестру на кафедрі психології, педагогіки та соціально-економічних дисциплін.

Метою вивчення навчальної дисципліни, є розкриття сутності, предмету та мети політичної психології як науки, її структури, функцій та завдань; ознайомлення курсантів з природою політичної психології, її категоріальним апаратом, особливостями політичної активності громадян, груп, народу, їх політичною активністю, поведінкою.

Основне завдання навчальної дисципліни – є засвоєння курсантами знань про особливості формування політики в держави, її особливостей, а також навчити курсантів аналізувати психологічні аспекти формування громадської думки, політичної поведінки та участі, виокремлювати особливості формування національної еліти.

Вивчення навчальної дисципліни забезпечує досягнення здобувачами вищої освіти програмних результатів навчання, які передбачають здатність демонструвати знання, розуміння, застосування, аналіз, синтез та оцінювання його складових, а саме:

ПРН-1 – Визначати, аналізувати та пояснювати психічні явища в сфері політичних відносин, ідентифікувати психологічні проблеми політичної свідомості та поведінки та пропонувати шляхи їх розв'язання.

1. Знати – змістові аспекти, види, форми та особливості впливу політики на особистість.
2. Розуміти концепції політичної психології.
3. Застосовувати методи та прийоми політичного впливу на особистість.
4. Аналізувати та пояснювати факти, правила, принципи політичної діяльності.
5. Синтезувати значення психологічних характеристик влади і політики.
6. Оцінювати теоретичні та методичні концепції в політичній психології.

ПРН-2 – Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань.

1. Знати – фактори впливу політики на особистість.
2. Розуміти значення та наслідки впливу політики на політичну свідомість та політичну поведінку.
3. Застосовувати методи психологічного втручання в політику.
4. Аналізувати психологічні прийоми в системі політичної боротьби.
5. Оцінювати методи політико-психологічних досліджень
6. Інтегрувати систему методів політико-психологічного впливу в професійну діяльність.

ПРН-4 – Обґрунтовувати власну позицію, робити самостійні висновки за результатами власних досліджень і аналізу літературних джерел.

1. Знати питання теорії та практики політичної психології, характеристику соціально-психологічних особливостей українського суспільства.
2. Розуміти основні підходи до визначення влади, психологічні особливості різних політичних режимів.
3. Застосовувати в соціальній практиці психологічні технології та методики психологічного дослідження політичного впливу.
4. Аналізувати соціальні, політичні, культурні складові соціально-психологічних явищ.
5. Оцінювати прийоми політичного маніпулювання та інші політико-психологічні технології.
6. Інтегрувати систему методів психологічного впливу на політичну свідомість та поведінку особистості.

ПРН-10 – Формулювати думку логічно, доступно, дискутувати, обстоювати власну позицію, модифікувати висловлювання відповідно до культуральних особливостей співрозмовника.

1. Знати типи відносин людини і політики та особливості політичної соціалізації людини.
2. Розуміти психологічні механізми управління функціонуванням політичної свідомості.
3. Застосовувати знання про психологічні особливості масової поведінки.
4. Аналізувати соціальні, політичні, культурні складові соціально-психологічних явищ.
5. Оцінювати прийоми психотехнологій та політичного маркетингу.

ПРН-11 – Складати та реалізовувати план консультативного процесу з урахуванням специфіки запиту та індивідуальних особливостей клієнта, забезпечувати ефективність власних дій.

1. Знати форми політичної боротьби та їх особливості.
2. Розуміти психологію парламентаризму та лобіювання.
3. Застосовувати знання про соціально-психологічні передумови та наслідки впливу політичної реклами.
4. Аналізувати соціальні, політичні, культурні складові соціально-психологічних явищ.
5. Оцінювати методи використання психотехнологій у виборчому процесі
6. Інтегрувати методи електоральної інженерії та інші прийоми впливу на виборця.

ПРН-13 – Емпатійно взаємодіяти, вступати у комунікацію, бути зрозумілим, толерантно ставитися до осіб, що мають інші культуральні чи гендерно-вікові відмінності.

1. Знати особливості формування політичного мислення, масової свідомості та громадської думки.
2. Розуміти психологічні механізми управління політичною свідомістю та політичною поведінкою.
3. Застосовувати способи і прийоми для успішної політичної соціалізації.
4. Аналізувати соціальні, політичні, культурні складові соціально-психологічних явищ.
5. Оцінювати ефективність прийомів політичної соціалізації.

ПРН-14 – Ефективно виконувати різні ролі у команді у процесі вирішення фахових завдань, в тому числі демонструвати лідерські якості.

1. Знати типологію політичного лідерства.
2. Розуміти психологічні закономірності політичного керівництва.
3. Застосовувати способи та прийоми психологічного впливу в управлінні підрозділами.
4. Аналізувати етапи та особливості формування іміджу політичних партій та лідерів.
5. Оцінювати соціально-психологічні технології впливу та умови їх використання.

ПРН-17 – Демонструвати соціально відповідальну та свідому поведінку, слідувати гуманістичним та демократичним цінностям у професійній та громадській діяльності.

1. Знати основні теорії та класифікацію політичної культури.
2. Розуміти механізми формування політичної культури особистості.
3. Аналізувати соціальні, політичні, культурні складові соціально-психологічних явищ.
4. Оцінювати форми прояву політичної культури.
5. Інтегрувати систему технологій прийняття політичних рішень.

ПРН-19 - Враховувати специфіку етнічних, соціальних, демографічних й інших особливостей та особливих умов в професійній діяльності.

1. Знати особливості формування національної політичної культури.
2. Розуміти відмінності між психологією етнічною та національною.
3. Аналізувати умови формування національного характеру.
4. Оцінювати вплив національного характеру та ментальності на політичну поведінку.

ВРН-7- Організовувати і здійснювати заходи морально-психологічного забезпечення, профорієнтаційної роботи, професійно-психологічного добору.

1. Знати особливості здійснення політико-психологічного впливу на соціальні групи та соціальні інститути
2. Розуміти морально-етичні межі політико-психологічного впливу.
3. Застосовувати способи і методи політико-психологічного впливу та методи протидії їм.
4. Аналізувати фактори виникнення політичних маніпуляцій та політичного насилля на персонал ДПСУ..
5. Оцінювати ефективність сформованих та реалізованих методів та прийомів протидії політико-психологічному впливу на персонал ДПСУ.

ВИКЛАДАЧ: згідно форми А-4.03

ПЕРЕДУМОВИ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.

Історія України та української культури, Вступ до спеціальності, Загальна психологія з практикумом, Соціальна та вікова психологія.

МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.

Навчальні аудиторії, мультимедійний проектор, екран, ноутбук, навчальна література з навчальної дисципліни, модульне середовище кафедри психології, педагогіки та соціально-економічних дисциплін.

Програмне забезпечення: модульне середовище академії – <https://10.241.24.43/course/index.php?categoryid=23>.

ТРИВАЛІСТЬ ТА ОРГАНІЗАЦІЯ КУРСУ

Курс	Семестр	Кількість кредитів ECTS	Кількість годин																	Форми підсумкового контролю						
			Загальна	Усього аудиторних занять	Аудиторна робота										Індивідуальна робота						Самостійна робота	Екзамен	Диференційований залік	Залік		
					лекції	групові заняття	групові вправи	практичні заняття	лабораторні заняття	семінари	рольові ігри	курсова робота	індивідуальні заняття	*модульний контроль	підсумковий контроль	Усього	реферат	конспект з теми	переклад текстів	розрахункове завдання					курсова робота	контрольна робота
за заочною формою навчання																										
4	VIII	3	90	60	26						30				4	14		14					16		+	
Усього за дисципліну		3	90	60	26						30				4	14		14					16			+

Основні методи навчання: МН1.1; МН1.3; МН1.5; МН2.1; МН3.1; МН3.2; МН3.6; МН4.1; МН4.2.

Основні методи контролю навчальних досягнень: МК1.2; МК2.2; МК2.4; МК2.5; МК2.6; МК2.7; МК3.2; МК3.3; МК4.1; МК4.3; МК4.4.

КОМПЕТЕНТНОСТІ ТА КОНТРОЛЬ РІВНЯ ЇХ ДОСЯГНЕННЯ КУРСАНТАМИ

Шифр	Компетентність	Методи контролю
Загальні компетентності		
ЗК-2	Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності	МК2.1; МК2.2; МК2.5; МК2.6; МК3.1; МК3.3; МК4.1; МК4.4.
ЗК-5	Здатність до адаптації та дії у новій ситуації, бути критичним і самокритичним.	МК2.1; МК2.2; МК2.5; МК2.6; МК3.1; МК3.3; МК4.1; МК4.4.
ЗК-6	Здатність планувати та управляти часом, приймати обґрунтовані рішення. Здатність працювати автономно, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт	МК2.1; МК2.2; МК2.5; МК2.6; МК3.1; МК3.3; МК4.1; МК4.4.
ЗК-7	Здатність генерувати нові ідеї, виявляти, ставити та вирішувати завдання у процесі професійної діяльності і практичних ситуаціях.	МК2.1; МК2.2; МК2.5; МК2.6; МК3.1; МК3.3; МК4.1; МК4.4.
ЗК-9	Здатність працювати в команді, спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня	МК2.1; МК2.2; МК2.5; МК2.6; МК3.1; МК3.3; МК4.1; МК4.4.
ЗК-10	Здатність реалізовувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного, демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.	МК1.1; МК1.4; МК2.3; МК2.4; МК2.5; МК2.6; МК2.7; МК3.2; МК3.3; МК4.1.
ЗК-11	Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця в загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя	МК2.1; МК2.2; МК2.5; МК2.6; МК3.1; МК3.3; МК4.1; МК4.4.
Фахові компетентності спеціальності		
ФК-2	Вміння самостійно збирати та критично опрацьовувати, аналізувати та узагальнювати психологічну інформацію з різних джерел.	МК1.1; МК1.4; МК2.3; МК2.4; МК2.5; МК2.6; МК2.7; МК3.2; МК3.3; МК4.1.
ФК-4	Здатність самостійно збирати та критично опрацьовувати, аналізувати та узагальнювати психологічну інформацію з різних джерел.	МК1.1; МК1.4; МК2.3; МК2.4; МК2.5; МК2.6; МК2.7; МК3.2; МК3.3; МК4.1.
ФК-10	Здатність дотримуватися норм професійної етики.	МК2.5; МК2.6; МК2.7; МК3.3; МК4.4.
ФК-11	Здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.	МК1.1; МК1.4; МК2.3; МК2.4; МК2.5; МК2.6; МК2.7; МК3.2; МК3.3; МК4.1.
Професійні (військово-прикордонні) компетентності		
ВК-1	Знання та розуміння: правових засад функціонування держави і основ законодавства України, що стосуються повноважень держави, прав людини та меж	МН1.1; МН1.3; МН2.2; МН3.1; МН3.2; МН3.5; МН4.2; МН4.4

Шифр	Компетентність	Методи контролю
	їх застосування для забезпечення безпеки державного кордону; демократичних цінностей; системи забезпечення національної безпеки України; сутності та основних питань етики збройної боротьби; призначення професії офіцера.	
ВК-9	Здатність організувати морально-психологічне забезпечення у прикордонному підрозділі, здійснювати професійно-психологічний добір, володіти основами профорієнтаційної роботи, розуміти організацію діяльності психологічних служб підрозділів сектору національної безпеки.	МН1.1; МН1.3; МН2.2; МН3.1; МН3.2; МН3.5; МН4.2; МН4.4

ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ, МЕТОДИ НАВЧАННЯ ТА КОНТРОЛЬ РІВНЯ ЇХ ДОСЯГНЕННЯ КУРСАНТАМИ

Шифр	Програмні результати навчання	Методи навчання	Оцінювання
ПРН-1	Визначати, аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи їх розв'язання.	МН1.1; МН1.3; МН2.2; МН3.1; МН3.2; МН3.5; МН4.2; МН4.4	МК1.2; МК1.4; МК2.2; МК2.3; МК2.5; МК2.6; МК2.7; МК3.3; МК4.1; МК4.4.
ПРН-2	Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань	МН1.1; МН1.3; МН2.2; МН3.1; МН3.2; МН3.5; МН4.2; МН4.4	МК1.2; МК1.4; МК2.2; МК2.3; МК2.5; МК2.6; МК2.7; МК3.3; МК4.1; МК4.4.
ПРН-4	Обґрунтовувати власну позицію, робити самостійні висновки за результатами власних досліджень і аналізу літературних джерел.	МН1.1; МН1.3; МН2.2; МН3.1; МН3.2; МН3.5; МН4.2; МН4.4	МК1.2; МК1.4; МК2.2; МК2.3; МК2.5; МК2.6; МК2.7; МК3.3; МК4.1; МК4.4.
ПРН-10	Формулювати думку логічно, доступно, дискутувати, обстоювати власну позицію, модифікувати висловлювання відповідно до культуральних особливостей співрозмовника.	МН1.1; МН1.3; МН2.2; МН3.1; МН3.2; МН3.5; МН4.2; МН4.4	МК1.2; МК1.4; МК2.2; МК2.3; МК2.5; МК2.6; МК2.7; МК3.3; МК4.1; МК4.4.
ПРН-11	Складати та реалізовувати план консультативного процесу з урахуванням специфіки запиту та індивідуальних особливостей клієнта, забезпечувати ефективність власних дій.	МН1.1; МН1.3; МН2.2; МН3.1; МН3.2; МН3.5; МН4.2; МН4.4	МК1.2; МК1.4; МК2.2; МК2.3; МК2.5; МК2.6; МК2.7; МК3.3; МК4.1; МК4.4.
ПРН-13	Емпатійно взаємодіяти, вступати у комунікацію, бути зрозумілим, толерантно ставитися до осіб, що	МН1.3; МН 1.6; МН 2.1; МН2.3; МН3.2; МН3.4;	МК1.4; МК2.2; МК2.7; МК2.8; МК3.3; МК4.1; МК4.4.

Шифр	Програмні результати навчання	Методи навчання	Оцінювання
	мають інші культуральні чи гендерно-вікові відмінності.	МН3.6; МН3.7; МН4.1; МН4.2; МН4.4	
ПРН-14	Ефективно виконувати різні ролі у команді у процесі вирішення фахових завдань, в тому числі демонструвати лідерські якості.	МН1.1; МН1.3; МН 2.2; МН 3.4; МН3.8; МН4.1; МН4.2.	МК2.1; МК2.2; МК2.3; МК2.5; МК2.6; МК3.1; МК4.1; МК4.4.
ПРН-17	Демонструвати соціально відповідальну та свідому поведінку, слідувати гуманістичним та демократичним цінностям у професійній та громадській діяльності.	МН1.1; МН1.3; МН2.2; МН3.1; МН3.2; МН3.5; МН4.2; МН4.4	МК1.2; МК1.4; МК2.2; МК2.3; МК2.5; МК2.6; МК2.7; МК3.3; МК4.1; МК4.4.
ПРН-19	Враховувати специфіку етнічних, соціальних, демографічних й інших особливостей та особливих умов в професійній діяльності.	МН1.1; МН1.3; МН2.2; МН3.1; МН3.2; МН3.5; МН4.2; МН4.4	МК1.2; МК1.4; МК2.2; МК2.3; МК2.5; МК2.6; МК2.7; МК3.3; МК4.1; МК4.4.
Програмні професійні результати навчання (військово-прикордонного спрямування)			
ВРН-7	Організувати і здійснювати заходи морально-психологічного забезпечення, профорієнтаційної роботи, професійно-психологічного добору.	МН1.1; МН1.3; МН2.2; МН3.1; МН3.2; МН3.5; МН4.2; МН4.4	МК1.2; МК1.4; МК2.2; МК2.3; МК2.5; МК2.6; МК2.7; МК3.3; МК4.1; МК4.4.

ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ

Запланована кількість аудиторного навантаження – 60

№ теми	Найменування тем	Кількість годин	Номери, вид занять та кількість годин						Місяці	Номери тем, занять та кількість годин	Кількість годин
			1	2	3	4	5	6			
1	Політична психологія як наука	6	Л2	Сз2	Сз2				I	1/1Л(2); 1/2Сз(2); 1/3 Сз(2)	6
2	Історія розвитку політичної психології як науки.	6	Л2	Сз2	Сз2				II	2/1Л(2); 2/2Сз(2); 2/3 Сз(2) 3/1Л(4); 3/2Сз(2); 3/3Сз(2).	14
3	Психологія влади.	8	Л2	Сз2	Л2	Сз2					
4	Психологічні проблеми політичної свідомості та поведінки	8	Л2	Сз2	Л2	Сз2			III	3/3 Сз(2); 4/1Л(2); 4/2Сз(2); 4/3Л(2) 4/4 Сз(2); 5/1Л(2); 5/2Сз(2); 5/3 Сз(2) 6/1Л(2); 6/2Сз(2); 6/3Л(2);	22
5	Психологія лідерства та масової поведінки в політиці.	6	Л2	Сз2	Сз2						
6	Психологія політичної діяльності	8	Л2	Сз2	Л2	Сз2					
7	Психологічні аспекти політичної культури.	8	Л2	Сз2	Л2	Сз2			IV	6/5Сз(2); 7/1Л(2); 7/2Сз(2); 7/3Л(2); 7/4 Сз(2); 7/5Сз(2) 8/1Л(2); 8/2Сз(2) Дз(4)	18
8	Прикладні проблеми політичної психології	6	Л2	Сз2	Л2						
	Диференційований залік	4									
	Усього	60								Усього	60

Умовні позначення: Лекція – Л

Семінарське заняття – Сз

Диференційований залік – Дз

Заняття обов'язкові до оцінювання – 1/2Сз(2)

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№ теми	№ заняття	Види навчальних занять, завдань	Кількість годин	Найменування теми та навчальні питання	Література
1	2	3	4	5	6
4 курс, 8 семестр					
1			10	Політична психологія як наука	
	1	лекція	2	<u>Політична психологія – галузь психологічної науки</u> 1. Предмет політичної психології, її зв'язок з іншими науками. 2. Система категорій політичної психології. 3. Методи політичної психології, їх характеристика. 4. Функції політичної психології.	[1.2] ст. 17 [1.5] ст. 22-27 [2.1] ст. 10
	2	семінар	2	<u>Предмет і завдання політичної психології як науки.</u> 1. Політична психологія як наука. 2. Об'єкт та предмет політичної психології. 3. Основні категорії аналізу політичної психології. 4. Роль і місце політичної психології в системі психологічного знання. 5. Політична психологія в історичному аспекті.	[1.3] [1.5] [2.2.] [2.4]
	3	семінар	2	<u>Форми вияву політичної психології</u> 1. Політичні цінності, потреби, інтереси, прагнення, сподівання, воля. 2. Політичні відчуття, емоції, настрої, думки, забобони, ілюзії, міфи. 3. Політичні звички, навички, традиції, вдача. 4. Політичні навіювання, переконання, наслідування, чутки.	[1.2] ст. 19-27 [1.4] ст. 37-42 [2.7] [2.17] ст. 128-138
		індивідуальне завдання	2	Конспект: <u>Характеристика особливостей та форм вияву політичної психології</u> 1. Аналіз основних особливостей політичної психології. 2. Аналіз форм вияву політичної психології. 3. Основні категорії аналізу політичної психології. 4. Основні підходи до розуміння феномену політики.	[1.3] ст. 27-48 [1.5] ст. 41-56 [2.2] ст. 45 [2.4] ст. 15
		самостійна робота	2	1. Зміст поняття «політична психологія», його генеза розвитку в персоналіях.	[1.3] ст. 67-71 [2.9] с. 60; [2.17]

1	2	3	4	5	6
2			10	Історія розвитку політичної психології як науки	
	1	лекція	2	<u>Передумови та формування політичної психології як науки</u> 1. Передумови формування політичної психології як науки. 2. Тенденції розвитку політичної психології в кінці XIX – сер. XX ст. 3. Становлення політичної психології як науки в Україні. 4. Перспективи розвитку світової та вітчизняної політичної психології.	[1.3] ст. 80-84 [1.5] ст. 67-99 [2.17] ст.34
	2	семінар	2	<u>Розвиток політичної психології як науки у XX-XXI ст.</u> 1. Розвиток політичної психології у США в к. XX-XXI ст. 2. Особливості розвитку політичної психології у Європі. 3. Формування та розвиток політичної психології як науки в Україні.	[1.5] ст. 48-91 [2.7] [2.17] ст.48 [2.16] ст. 14
	3	семінар	2	<u>Наукові школи в політичній психології у II пол. XX ст.</u> 1. Біхевіоризм, його особливості. 2. Психодинамізм, можливості застосування у політичній психології. 3. Чикагська та гарвардська наукові школи, їх внесок у розвиток політичної психології.	[1.1] ст. 33-48 [1.5] ст. 67 [1.5] ст. 90
		індивідуальне завдання	2	Конспект: <u>Концепції політичної психології</u> 1. Політична влада в системі вчення Роберта Гріна. 2. Теорія еліт В. Паретто та концепція еліт Г. Москі. 3. Теорія натовпу Г. Лебона. 4. Теорія масового суспільства Ортега-і- Гассета	[1.3] ст. 67-71 [2.17]
		самостійна робота	2	1. Базові категорії психологічних наук: особа, образ, мотив, активність, взаємодія. 2. Сучасне розуміння їх змісту; зв'язок з парадигмами поза психологічного пояснення соціально-політичних явищ. 3. Перспективи розвитку вітчизняної політичної психології. 4. Розвиток політичної психології у XXI ст. 5. Основні підходи до феномену політики.	[1.3] ст.89-93 [1.4] ст. 48-51 [2.7] [2.8] ст. 117-119
3			12	Психологія влади	
	1	лекція	2	<u>Психологічні характеристики влади</u> 1. Психологічне визначення влади та класифікація її видів. 2. Мотивація влади у політичній психології. 3. Сприйняття політичної влади масовою свідомістю.	[1.3] ст. 35-67 [1.5] ст. 22-65 [2.9] ст. 90-109

1	2	3	4	5	6
	2	семінар	2	<u>Психологічна характеристика владних стосунків</u> 1. Психологічне визначення влади та класифікація її видів. 2. Мотивація суб'єкта та об'єкта влади. 3. Психологічна характеристика режимів влади та стосунків між ними. 4. Категорія диктату у психофізіологічній теорії влади. 5. Психологічні засади довіри до влади.	[1.1] ст. 31-62; [1.3] ст. 20-44; [2.10] ст. 67-69 [2.12] ст. 90
	3	лекція	2	<u>Політичні традиції і цінності</u> 1. Поняття та типологія політичних цінностей. 2. Формування політичних цінностей в сучасній Україні. 3. Політичні традиції: особливості, специфіка формування, характер.	[1.3] ст. 89-99 [1.4] ст. 89-103
	4	семінар	2	<u>Взаємозв'язок людини та політики</u> 1. Проблема «людина і політика» в працях Конфуція, Платона і Аристотеля. 2. Складові політики та їх вплив на людину. 3. Формування масової свідомості.	[1.5] ст. 20-44 [2.9] ст. 37-56
		індивідуальне завдання	2	Конспект: <u>Теорія відкритого суспільства</u> 1. Історія виникнення терміну та основи відкритого суспільства 2. Проблема тотальної кризи для всіх країн. 3. Культура, ціннісні орієнтири суспільного розвитку. 4. Постмодерне суспільство, його характеристики. 5. Особливості інформаційного суспільства, його вплив на свідомість особистості.	[1.3] ст.89-93 [1.4] ст. 48-51 [2.7] [2.8] ст. 117-119
		самостійна робота	2	1. Розкриття змісту феномену «масова психологія». 2. Зв'язок феномену «масова психологія» х «психологією натовпу». 3. Проблеми демократії в суспільному розвитку. 4. Знання, оцінки, переконання як функціонуючі форми масової свідомості. 5. Проблеми масового суспільства у політичній психології.	[1.3] ст. 31-62 [1.5] ст. 20-44 [2.9] [2.10] [2.12]
			12	Психологічні проблеми політичної свідомості та поведінки	
4	1	лекція	2	<u>Політична свідомість як базова категорія політичної психології</u> 1. Масова політична свідомість і поведінка як об'єкт політико-психологічного вивчення. 2. Політична свідомість як психічний феномен.	[1.3.] ст. 9-30 [1.4.] ст. 3-18 [2.6] [2.9]

1	2	3	4	5	6
	2	семінар	2	<u>Психологічні проблеми політичної свідомості</u> 1. Політична свідомість в системі категорій політичної психології як науки. 2. Основні форми політичної свідомості, їх характеристика. 3. Основні функції політичної свідомості.	[1.1.] ст. 9-30 [1.2.] ст. 3-18 [2.3] [2.8]
	3	лекція	2	<u>Психологічні аспекти політичного мислення і політичної поведінки</u> 1. Психологія політичного мислення. 2. Політична участь та політична поведінка: соціально-психологічні аспекти.	[1.5] ст. 9-30 [2.2] ст. 3-18 [2.4] [2.9]
	4	семінар	2	<u>Дослідження особливостей політичного мислення</u> 1. Основні типи політичного мислення. 2. Основні індивідуальні особливості мислення.	[1.4] ст. 9-30 [2.5] ст. 3-18
		індивідуальне завдання	2	Конспект: <u>Формування політичного мислення та політичної свідомості</u>	[2.3] [2.8.]
		самостійна робота	2	1. Динаміка політичної свідомості. 2. Психологічні механізми управління політичною свідомістю. 3. Формування політичного мислення в процесі соціалізації. 4. Теоретико-ідеологізовані аспекти формування політичної свідомості. 5. Буденна та наукова політична свідомість, їх характеристики.	[1.4] ст. 9-30; [2.2] ст. 3-18; [2.6] [2.9]
5			10	Психологія лідерства та масової поведінки в політиці	
	1	лекція	2	<u>Феномен лідерства у політичній психології</u> 1. Політичне лідерство як психологічний феномен 2. Типології лідерства. 3. Масові настрої в політиці.	[1.3] ст. 89-93 [1.4] ст. 48-51 [2.7] [2.8] ст. 117-119
	2	семінар	2	<u>Психологічні характеристики політичного лідерства</u> 1. Психологічні теорії політичного лідерства. 2. Основні підходи до типологізації політичних лідерів. 3. Критерії оцінки діяльності лідера в системі соціально-політичних відносин. 4. Політичний імідж, його роль у формуванні політичного впливу.	[1.2] ст. 19-27 [1.4] ст. 37-42 [2.7] [2.17] ст. 128-138

1	2	3	4	5	6
	3	семінар	2	<u>Проникнення політики в усі сфери суспільства</u> 1. Залежність політичного процесу від поведінки, дій, позицій окремо взятого громадянина. 2. Групи тиску, інтересів, політичні партії та об'єднання як активні учасники політичного процесу.	[1.3] ст. 89-93 [1.4] ст. 48-51 [2.1-2.17] [2.8] ст. 117-119
		індивідуальне завдання	2	Конспект: <u>Характеристика ресурсів влади за сферами життєдіяльності суспільства</u> 1. Економічні ресурси влади та соціальні ресурси влади. 2. Культурно-інформаційні ресурси влади. 3. Силові (або спонукальні) ресурси. 4. Демографічні ресурси влади.	[1.1] ст. 63-122 [1.5] ст. 45-60
		самостійна робота	2	1. Феномен інформаційного простору в політичній психології. 2. Основні психологічні аспекти категорії політичного впливу. 3. Політичний імідж як проблема політичної психології. 4. Психологія політичного іміджу.	[1.1] ст. 9-30 [1.2] ст. 3-18
			12	Психологія політичної діяльності	
	1	лекція	2	<u>Роль політичної соціалізації у формуванні політичної свідомості та політичної поведінки.</u> 1. Політична соціалізація: основні підходи. 2. Стадії та особливості політичної соціалізації.	[1.2] ст. 19-27 [1.4] ст. 37-42 [2.7] [2.17] ст. 128-138
6	2	семінар	2	<u>Психологія політичної поведінки</u> 1. Психологічний аналіз політичної поведінки. 2. Масова свідомість та поведінка як соціально-психологічні феномени. 3. Основні види масової поведінки, їх психологічні аспекти.	[1.5] ст. 140-149 [2.4] ст. 9-13
	3	лекція	2	<u>Психологічні компоненти політичної реклами та технологій.</u> 1. Психологічні механізми політичної реклами. 2. Маніпулятивні виборчі психотехнології і методи протидії їм	[1.3] ст. 29-79 [2.8] ст. 99-109
	4	семінар	2	1. Рекламні технології в Інтернеті, особливості їх застосування. 2. Технологія «25 кадр», особливості застосування. 3. Технології НЛП у політичній рекламі.	[1.3] ст. 89-99 [1.4] ст. 99-143

1	2	3	4	5	6
		індивідуальне завдання (конспект)	2	Конспект: <u>Психологія масової свідомості та громадської думки</u> 1. Поняття соціальна група та її види. 2. Психологія народу, мас. 3. Вплив ЗМІ на формування громадської думки. 4. Умови формування громадянської свідомості: психологічні аспекти.	[1.5] ст. 89-99 [2.1-2.17]
		самостійна робота	2	1. Психологічні закономірності масової поведінки в психології. 2. Соціально-психологічні методи політико-психологічного впливу. 3. Теорії електоральної поведінки. 4. Основні напрями досліджень проблем політичного вибору.	[1.3] ст. 99-139 [1.4] ст. 119-173 [2.1-2.17]
			12	Психологічні аспекти політичної культури	
	1	лекція	2	<u>Політична культура як базис формування політичної свідомості та поведінки</u> 1. Сутність політичної культури як соціального явища. 2. Психологічні аспекти формування політичної культури . 3. Політичні установки і стереотипи.	[1.2] ст. 19-27 [1.4] ст. 37-42 [2.7] [2.17] ст. 128-138
	2	семінар	2	<u>Психологічні чинники політичної культури</u> 1. Поняття політичної культури. Психологічні чинники політичної культури. 2. Особливості української політичної культури. 3. Культура політичного діалогу, консенсусу та злагоди. Психологічні основи плюралізму.	[1.1] ст. 48-70 [2.4] ст. 119-174
7	3	лекція	2	<u>Особливості національної психології і ментальності.</u> 1. Національна психологія як складова політичної культури. 2. Роль політичної культури у формуванні іміджу політика. 3. Політична ментальність: особливості формування.	[1.2] ст. 19-27 [1.4] ст. 37-42 [2.7] [2.17] ст. 128-138
	4	семінар	2	<u>Особливості етнічної свідомості та етнічних стереотипів</u> 1. Поняття та особливості формування етнічних стереотипів. 2. Вплив історичного та соціально-політичного розвитку на формування етносу. 3. Етнічну складова української нації: особливості формування та характеристика.	[1.3] ст. 33-56 [1.4] ст. 67-90 [2.1-2.17]
		індивідуальне завдання	2	Конспект: <u>Види політичної діяльності</u> 1. Індивідуалізована політична діяльність та її характеристика. 2. Політична індиферентність, активізм.	[1.1] ст. 77-110 [1.2] ст. 56-90 [2.1-2.17]

1	2	3	4	5	6
		самостійна робота	2	1. Психологічні закономірності масової культури. 2. Політична культура в умовах тоталітарного режиму. 3. Вплив громадянського суспільства на формування політичної культури українців. 4. Учасники політичного процесу: лідери, активісти, послідовники, лідери громадської думки.	[1.1] ст. 60-118 [2.7]
8			8	Прикладні проблеми політичної психології	
	1	лекція	2	<u>Методи політичної психології</u> 1.Методи політико-психологічних досліджень. 2. Методи психологічного втручання в політику.	[1.2] ст. 219-220 [1.4] ст. 190-199
	2	семінар	2	<u>Психологічні засоби ведення виборчої кампанії</u> 1. Основні стратегії ведення виборчої кампанії. 2. Психологічні закономірності побудови засобів наочної агітації в процесі ведення виборчої кампанії. 3.Психологічні основи взаємодії в умовах виборчої кампанії. 4. Види психотехнології у виборчих компаніях.	[1.3] ст. 118-147 [2.6] ст. 178-190
	3	лекція	2	<u>Прикладні засоби та прийоми політичної психології</u> 1. Психологічні прийоми в системі політичної боротьби. 2. Психологічна мімікрія. 3. Психологічна війні форми та особливості.	[1.1] ст. 119 [2.3] ст. 37
		самостійна робота	2	1. Політичний маркетинг: психологічні складові. 2. Електоральна інженерія. 3. Етичні проблеми залучення психотехнології до виборчого процесу.	[1.2] ст. 119-127 [2.7] [2.17] ст. 228-238
Диференційований залік			4		
Усього			90		

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Базова

1.1. Абульханова К.О., Авцинова Г.И., Бодальовв А.А., Васіна Н. В. Політична психологія: Підручник / А.А.Деркач (общ. ред.). К.: Проект, 2014. 860 с.

1.1. Білецька Т.В. Політична психологія. Навч. посібник. Кам'янець-Подільський: Видавець ПП Зволейко Д.Г., 2014. 232 с.

1.2. Головатий М. Політична психологія. 2-е видання. Київ: Центра навчальної літератури, 2019. 400 с.

1.3. Гуревич П. Політична психологія. Харків: Юніті, 2015. 543 с.

1.4. Пірен М. І. Основи політичної психології: Навчальний посібник. К.: Міленіум, 2010. 418 с.

2. Допоміжна

2.1. Білецька Т. В. Вплив медіа на масову свідомість: конфліктологічний аспект // Мова і право. Матеріали Всеукраїнського науково-практичного семінару. 29 жовтня 2020 року, Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ / За заг. ред. А. В. Колесник, А. З. Подворчан. Дніпро: ДДУВС, 2020. С.10-12.

2.2. Білецька Т. В. Індивідуалізоване суспільство: свобода vs пастка // Політологічні студії: збірник наукових праць / Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, Інститут політичних і етнонаціональних досліджень імені І.Ф.Кураса НАН України; [редкол.: В.В. Нечитайло (відп. ред.) та ін.]. – Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2016. – Вип. 5. – С. 192-201.

2.3. Білецька Т. Механізми формування політичної ідентифікації: соціально-психологічні аспекти // Збірник наукових праць Національної Академії Державної прикордонної служби України. Серія: психологічні науки / гол. Ред. О.Ф. Волобуєва. Хмельницький: Видавництво НАДПСУ, 2019. №2(13).С.20-37.

2.4. Білецька Т. Соціально-психологічні чинники політичної соціалізації сучасної української молоді // Збірник наукових праць Національної Академії Державної прикордонної служби України. Серія: психологічні науки / гол. Ред. О. Ф. Волобуєва. Хмельницький: Видавництво НАДПСУ, 2019. № 3(14).С. 32-47.

2.5. Віннічук О.В., Білецька Т.В. Психологічні аспекти в політичній рекламі: український досвід // Вісник Національного університету оборони України. Вип. 58 (5), С.41-47.

2.6. Батраченко І. Г. Психологія політичного вибору // Проблеми політичної психології та її роль у становленні громадянина Української держави: Зб. наук. праць / За заг. ред. В. М. Литвина та М. М. Слюсаревського. Київ: Інф.-вид. Центр Тов.-ва «Знання» України, 2001. Вип. 3. 344 с.

2.7. Бебик В., Васишина О., Фоміна А. Політична свідомість українського суспільства: рік 2017 // Соціальна психологія. 2017. № 5 // www.politik.org.ua/vid/magcontent.php3?m=6&n=76&c=1833.

2.8. Бицька Ю.Б. Формування політичних орієнтацій виборців: вплив особистості політика // Проблеми політичної психології та її роль у становленні громадянина Української держави: Зб. наук. праць / За заг. ред. В. М, Литвина та М.М. Слюсаревського. Київ: Інф.-вид. Центр Тов.-ва «Знання» України, 2009. Вип. 3. 344 с.

2.9. Білоус І. Політична активність молоді: форми вияву та особливості трансформації // Соціальна психологія. 2010. - № 5. С.45-57.

2.10. Бондарчук О.А. Очікування громадян як механізм впливу на політичного лідера // Проблеми політичної психології та її роль у становленні громадянина Української держави: Зб. наук. праць / За заг. ред. М.М. Слюсаревського; Упоряд. Л.А. Найдьонова, Л.П. Черниш. Київ: Міленіум, 2015. Вип. 4. 500 с., С. 201- 208.

2.11. Бублик П. Ідентичність як фактор політичної культури // Людина і політика. 2009. № 2. С. 62–67.

2.12.Булах Л.П. Основні підходи до проблеми політичного вибору // Проблеми політичної психології та її роль у становленні громадянина Української держави: Зб. наук. праць / За заг. ред. В. М, Литвина та М. М. Слюсаревського. Київ: Інф.-вид. Центр Тов.-ва «Знання» України, 2010. Вип. 3. 344 с.

2.13. Глазунова С. М. Політичні міфи як чинник мотивації політичного вибору контексті інтеграційних процесів в Україні // Проблеми політичної психології та її роль у становленні громадянина Української держави: Зб. Наук. праць / За заг. ред.. М.М. Слюсаревського; Упоряд. В.О. Васютинський, І.В. Жадан, П.Д. Фролов. Київ: Міленіум, 2008. Вип. 8. – 408 с.

2.14. Козирев М. П. Політична психологія: навч. посібник. Львів: ЛьвДУВС, 2018. 648 с.

2.15.Кияшко Л. О. Політична соціалізація та репрезентація у свідомості молоді соціально-ідеологічних понять // Проблеми політичної психології та її роль у становленні громадянина Української держави: Зб. наук. праць / За заг. ред. М.М. Слюсаревського; Упоряд В.О. Васютинський, О.А. Ліщинські. Київ: Міленіум, 2011. Вип. 5-6. 336 с.

2.16. Політична психологія. Навчальний посібник/Ред. С.О.Матвеєва. Київ: ЦУЛ, 2013.216 с.

2.17. Політична психологія: Конспект лекцій до навч. модуля/ Укл. М.М. Лагунової, М.І.Пірен, В.А.Ребкало. К.: Альма-матер, 2012. 61с.

2.18. Masuda Y. The Information Society as Postindustrial Society / Y. Masuda. – Wash.: World Future Soc., 1983. – P. 29.

Інформаційні ресурси

www.ispp.org.ua

www.politik.org.ua

www.razumkov.org.ua/ukr/index.php

<http://www.referats.net/pages/referats/rkr/Detailed/17242.html>

http://www.i-u.ru/biblio/archive/olshanskiy_political_psihilogiy_bases/5.aspx

<http://www.kursach.com/biblio/0005000/000.htm>

http://www.gumer.info/bibliotek_Buks/Polit/Pugach/26.php

<http://www.vuzlib.net/beta3/html/1/24581/24590/>

http://society.polbu.ru/pugachev_politology/ch52_all.html

<http://filosof.historic.ru/books/item/f00/s01/z0001075/st000.shtml> <http://osvita.ua/vnz/reports/politolog/17231>

ОЦІНЮВАННЯ

Поточне рубіжне та підсумкове оцінювання здійснюється відповідно до положення <https://nadpsu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/01/polozh-otsinka-2020-12.01.-.pdf>.

ПОЛІТИКА КУРСУ («ПРАВИЛА ГРИ»)

Середовище в аудиторії є творчим, відкритим до конструктивної критики.

Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлені терміни. Якщо здобувач вищої освіти був відсутній на заняттях з будь-якої причини, він/вона відпрацьовують навчальні питання та завдання в часи самостійної підготовки та у встановлені викладачем терміни обов'язково звітують про опанування ними навчального матеріалу. Курсанти, які пропустили більше 30% з тих занять, де було передбачено оцінювання, одержали середньоарифметичну з поточних оцінок нижче 2,60, тобто менше 70% позитивних оцінок від загальної кількості, не відзвітували за індивідуальну та самостійну роботу, до семестрового контролю не допускаються.

У разі коли курсант не виконав умови допуску до складання семестрового контролю, завчасно, але не пізніше трьох робочих днів до складання семестрового контролю, рішенням кафедри йому встановлюється індивідуальний термін ліквідації заборгованості. Якщо курсант (слухач, студент) не ліквідує заборгованість у визначений кафедрою термін, то він вважається таким, що не виконав вимоги робочої програми навчальної дисципліни і в відомості обліку успішності, в графі «підсумкова оцінка», йому виставляється оцінка «незадовільно» за національною шкалою, 50 балів за 100-бальною шкалою і FX – за шкалою ЄКТС. При повній відсутності позитивних поточних оцінок, за визначені звітності, і не ліквідації заборгованості у визначений кафедрою термін, курсанту (слухачу, студенту) курс з навчальної дисципліни не зараховується і в графі «підсумкова оцінка», йому виставляється оцінка «недопущений» за національною шкалою, 17 балів за 100-бальною шкалою і F за шкалою ЄКТС. В такому випадку курсант (слухач, студент) представляється на засідання Вченої ради факультету, академії і йому пропонується пройти повний курс повторно. У разі відмови розглядається питання про його відрахування з академії.

Дотримання академічної доброчесності

Під час навчання учасники освітнього процесу зобов'язані дотримуватися академічної доброчесності: етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень.

Дотримання академічної доброчесності науково-педагогічним складом передбачає:

- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, тверджень, відомостей;

- дотримання норм законодавства про авторське право;
- надання достовірної інформації про результати досліджень та власну педагогічну (науково-педагогічну, творчу) діяльність;

- контроль за дотриманням академічної доброчесності здобувачами освіти.

Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає:

- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливим освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їх індивідуальних потреб і можливостей);

- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, тверджень, відомостей;

- дотримання норм законодавства про авторське право;

- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності.

За порушення академічної доброчесності учасники освітнього процесу закладу вищої освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності.

Нормативно-правове забезпечення: <https://nadpsu.edu.ua/osvita/normatyvno-pravove-zabezpechennia/>.

Додаток А
Методи навчання та методи контролю навчальних досягнень

Шифр	Метод навчання
1. Словесні методи	
МН 1.1	Лекція
МН 1.2	Розповідь
МН 1.3	Пояснення
МН 1.4	Бесіда
МН 1.5	Інструктаж
МН 1.6	Дискусія
МН 1.7	Диспут
2. Наочні методи	
МН 2.1	Демонстрація
МН 2.2	Ілюстрація
МН 2.3	Спостереження
3. Практичні методи	
МН 3.1	Лабораторна робота
МН 3.2	Практична робота
МН 3.3	Пробні вправи
МН 3.4	Творчі вправи
МН 3.5	Усні вправи
МН 3.6	Практичні вправи
МН 3.7	Графічні вправи
МН 3.8	Технічні вправи
МН 3.9	Групові вправи
4. Методи самостійного та індивідуального навчання	
МН 4.1	Рецептивний
МН 4.2	Репродуктивний
МН 4.3	Евристичний
МН 4.4	Дослідницький

Шифр	Метод контролю навчальних досягнень
1. Попередній контроль	
МК 1.1	Вибірковий усний
МК 1.2	Фронтальний письмовий
МК 1.3	Фронтальний тестовий
МК 1.4	Фронтальний проблемний
2. Поточний контроль	
МК 2.1	Вибірковий усний
МК 2.2	Колоквіум
МК 2.3	Контрольна робота
МК 2.4	Тестування
МК 2.5	Захист звіту з лабораторної роботи
МК 2.6	Захист звіту з практичної роботи
МК 2.7	Індивідуальна розрахункова робота
МК 2.8	Реферат
3. Рубіжний контроль	
МК 3.1	Фронтальний письмовий
МК 3.2	Фронтальний тестовий
МК 3.3	Фронтальний проблемний
4. Підсумковий контроль	
МК 4.1	Усний
МК 4.2	Письмовий
МК 4.3	Тестовий
МК 4.4	Проблемний